



BESLUT
1988-03-07

11.1211.549-87
obj nr 10 02 058

Bildande av naturreservatet Utklippan i Torhamns socken, Karlskrona kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Utklippan
Kommun	Karlskrona
Socken	Torhamn
Fastighet	Utklippan 1:1
Läge och omfattning	Den sydligaste ögruppen i Karlskrona skärgård belägen 8 km SSV Utlängan
Kartblad	Ekonomiska kartbladet 03508 (Utklipporna)
Areal	13 ha land och omkring 105 ha vatten
Fastighetsägare	Staten genom domänverket (domänfonden)
Nyttjanderätter	<u>Sjöfartsverket</u> innehar Utklippans fyr och tillhörande anläggningar inkl fästningsverk detektorbod, signalkanon, elkabelbåkar, kraftkabel, sjö- räddningstelefon, antennmast och balansnät. <u>Hyresarrenden</u> (Karlskrona ornitologiska klubb, Svenska kryssarklubben, Gunnar Månsson och Gerd Johansson). <u>Blekinge läns havsfiskeförening</u> övernattningsstuga på Norraskär <u>Sydkustens örlogsbas</u>

Naturvårds-
förvaltare

Skogsvårdsstyrelsen

Postadress
S-371 86 KARLSKRONA

Besöksadress
Ronnebygatan 22

Telefon
0455-870 00

Telefax
0455-875 45

Telex
430 37
LSTKKR S

Postgiro
3 51 80-9



Naturtyper (ungefärlig arealfördelning)	Hällmark 10 ha Torräng 2 " Fuktäng 1 " Vatten 105 "
Landskapstyp	Skärgård
Naturgeografisk region	Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Skyddsmotiv	Zoologiska Geologiska Ekologiska Friluftsliv Marinbiologiska Botaniska
Befintliga an- läggningar m m	Gästhamn Nödtelefon Fyr och f d fyrvaktarbostäder
Inventeringar	Mattsson, Lennart: Utklippan - en utpost i havet. Blekinges Natur 1976. Lindell, Lars: Utklippans häck- fågelfauna. Blekinges Natur 1976 Strömberg, Gunnar: Förekomst av åkergröda på Utklippan. Ble- kinges Natur 1980. -Förekomst av paddor på Utklippan i Ble- kinge. Fauna och Flora nr 5 1979. Lagenfelt Ingvar: Torhamns ytter- skärgård. Marina inventering Länsstyrelsen, Blekinge län Planeringsavdelningen 1987:1.

Beslut

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 § natur-
vårdslagen, det på bifogad karta angivna området,
omfattande fastigheten Utklippan 1:1 jämte angrän-
sande vattenområde intill en bredd av 300 m från
Norraskärs, Södraskärs och Degerhuvuds strandlinjer,
som naturreservat.



Reservatet skall benämnas **Utklippan**.

Beskrivning

Reservatet utgörs av Utklipporna som är den sydligaste ögruppen i Torhamns skärgård och i den svenska delen av Östersjön. I reservatet ingår huvudöarna Norraskär och Södraskär jämte angränsande skär samt vattenområde intill ett avstånd av 300 m från strandlinjen.

Mellan huvudöarna finns en skyddad fiskehamn som även nyttjas som gästhamn för fritidsbåtar. På Södraskär ligger Utklippans fyr och de forna fyrvaktarbostäderna.

Berggrunden består av granit. Genom inlandsisens rörelser har rundhällar och olika typer av riktningselement såsom isräfflor, parabelriss och månär bildats. En serie jättegrytor och håligheter i klipporna visar vilka krafter havet i förening med sten och grus utsatt öarna för. På Norraskär finns klapperstensfält och äldre strandvallar.

Utklippan saknar nästan helt trädvegetation. I strandfloran ingår de sällsynta havsstrandväxterna strandkål och vejde. Stränderna är hårt exponerade för vind och vågor.

I hållkaren ynglar de sällsynta groddjuren stinkpadda och grönfläckig padda. Den senare arten anses utrotningshotad i landet. Ytterligare tre groddjur finns, nämligen vanlig padda, åkergroda och mindre vattensalamander. Förekomsten av groddjuren på så långt avstånd från andra förekomster av arterna är intressant bl a från spridningssynpunkt.

Utklippan intar genom sitt läge en unik roll dels i flyttfågelstråket längs ostkusten, dels som rastlokal. Genom sitt isolerade läge i havet drar Utklippan till sig stora mängder av både land- och sjöfågel, som rastar på och kring öarna. Därför erbjuder Utklippan mycket goda möjligheter för studier av fåglarnas flyttning. Häckfågelfaunan domieras av trutar. Regelbundna och systematiska studier av flyttfågelsträcket har skett genom Karlskrona ornitologiska klubb sedan mitten av 1960-talet.

Havsmiljön kring öarna är genom sin orördhet och karakteristiska algzonering av stort marinbiologiskt värde.



Hamnen är sommartid mycket utnyttjad av fritidsseglare, inte minst tyska och danska, som här har möjlighet att lägga till för övernattning eller längre uppehåll, eftersom Utklippan ligger utanför det militära skyddsområdet i Blekinge skärgård.

Utklippan utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull del av Torhamns skärgård, som i sin helhet är av riksintresse för såväl naturvården som friluftslivet. I naturvårdsplanen för länet är Utklippan klassificerad som ett klass 1-objekt, d v s ett område med mycket stora naturvärden och få motsvarigheter i landet eller landsdelen.

Ärendets beredning

Genom beslut 1981-05-27 har regeringen efter framställning från statens naturvårdsverk förordnat om överförande av fastigheten Utklippan 1:1 från sjöfartsverkets förvaltning till naturvårdsfonden och därmed naturvårdsverkets förvaltning. Härefter har enligt överenskommelse 1987-05-01 mellan domänverket och naturvårdsverket Utklippan 1:1 överförts till domänfonden och därmed domänverkets förvaltning.

I det åtgärdsprogram som tillhör länsstyrelsens beslut om godkännande av naturvårdsplanen för länet föreslås att naturreservat bildas av Utklippan. Samråd har skett på platsen med företrädare för bl a statens naturvårdsverk och Karlskrona kommun.

Ett förslag 1987-03-03 till naturreservat har upprättats på grundval av inventeringsmaterial samt efter samråd med företrädare för bl a statens naturvårdsverk och skogsvårdsstyrelsen.

Yttrande över förslaget har inkommit från statens naturvårdsverk, domänverket, fiskeristyrelsen, sjöfartsverket, skogsvårdsstyrelsen, fiskenämnden, BK/KA2, Karlskrona kommun, Karlskrona ornitologiska klubb, Karlskrona naturvårdsförening, Blekinge båtförbund, Blekinge sjöjaktvårdsförening, Östra skärgårdens samhällsförening och Blekinge kust- och skärgårdsförening. Vidare har skrivelser inkommit från tillsynsmannen Gunnar Månsson samt Aspö, Torhamns, Hasslö och Sturkö socialdemokratiska föreningar.



Områdets betydelse och behov av skydd och vård

Området är av stort zoologiskt och ekologiskt intresse. Det har betydande geologiska, marinbiologiska och botaniska värden. Samtidigt är det av stor vikt för det båtburna friluftslivet.

För att områdets naturvetenskapliga värden skall bevaras samtidigt som det är tillgängligt och tidvis intensivt nyttjat för det båtburna friluftslivet är det i behov av ett omfattande skydd samt omsorgsfull vård och tillsyn. Det bör därför förklaras som naturreservat.

Syfte

Syftet med reservatet skall vara att skydda ett område med stora naturvetenskapliga värden, att tillgodose möjligheterna till biologisk forskning samt att trygga tillgången till en gästhamn av såväl nationell som internationell betydelse.

Föreskrifter

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8 - 10 § § naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och anna sakägares rätt att förfoga över reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet

- att uppföra helt ny byggnad
- att bedriva täkt av berg, sten, grus eller sand
- att borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa
- att riva stenmurar
- att anordna upplag annat än för fiskets behov eller för reservatets skötsel
- att anlägga väg



att inplantera för området främmande växt- eller djurarter

att använda kemiska bekämpningsmedel

att bedriva jakt från Norraskär och Södraskär eller inom hamnområdet

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet

att bedriva jakt från område utanför Norraskär, Södraskär och hamnen.

att ändra fasadbeklädnad, färgsättning eller takbeläggning på befintliga byggnader

att uppföra flaggstång, mast eller antenn

att framdra luft- eller markledning

att anbringa tavla, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - reservatsskyltar undantagna

Ovan nämnda bestämmelser skall inte utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel såsom den beskrivs i bifogad skötselplan eller för underhåll av hamnen.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för nyttjanderättsinnehavare att enligt hyreskontrakt underhålla befintliga byggnader och anläggningar, ej heller för avledning av ytvatten från fyrträdgården i samband med ringmärkningsarbete.

Det är vidare tillåtet att använda erforderligt markutrymme vid fyren som helikopterlandningsplats.

Länsstyrelsen kan lämna tillstånd till jakt inom område utanför Norraskär, Södraskär och hamnen enligt de riktlinjer som gäller för jakt på allmänt vatten.

Föreskrifterna för reservatet inskränker inte rätten till fiske.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för yrkesfiskarna att i samband med fiske nyttja området kring övernattningsstugan för översyn och torkning av garn m m i nuvarande omfattning. Det skall vidare vara möjligt att för yrkesfiskets behov, efter



länsstyrelsens prövning, uppföra helt ny byggnad eller att utföra om- eller tillbyggnad av övernattningsstugan. Skylt som anger att fiskebåt har företräde till kajplats får finnas uppsatt vid kajen.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att åtgärder vidtas inom området enligt vad som framgår av bifogad skötselplan, t.ex uppförande av sopmaja och anordnande av informationstavlor.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet

att spränga, schakta, gräva, måla eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning

att skada stenmurar

att göra upp eld annat än på särskilt anvisade platser

att tälta mer än två dygn i följd utan särskilt medgivande

att gräva upp växter

att skada levande eller döda träd eller buskar

att medföra okopplad hund

att otillbörligt störa djurlivet

att använda radioapparat, bandspelare, grammofon eller dylikt på störande sätt

att framföra motordrivet fordon på land

att anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

Ovan stående bestämmelser skall dock inte utgöra hinder för Naturhistoriska riksmuseet att genom Karlskrona ornitologiska klubb bedriva ringmärkning av fågel inom reservatet.



Föreskrifterna utgör inte heller någon inskränkning i rätten att fiska enligt lagen om rätt till fiske.

Länsstyrelsen erinrar om att fridlysning gäller för bl a stinkpadda och grönfläckig padda enligt naturvårdsverkets kungörelse SNFS 1985:4 (NV:22).

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m m som framgår av skötselplanen, se bilaga. Inom ramen för planen äger länsstyrelsen fortlöpande meddela anvisningar för förvaltningen. Den till skötselplanen hörande ekonomiska planen ingår inte i fastställelsen.
2. Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen. Samråd skall vid förvaltningen ske med domänverket, länsstyrelsen och övriga berörda myndigheter.
3. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den dag beslutet vunnit laga kraft eller - om det överklagats - slutligen fastställs.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och energidepartementet, se bilaga 2.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende har länsstyrelsens styrelse fattat beslut. I beslutet har deltagit, landshövdingen Camilla Odhnoff samt ledamöterna Bernth Johnson, Mats Olsson, Arne Sonesson, Stig Janzon, Göte Björnsson, Elisabeth Mattisson, Göran Johnsson, Sture Peterson, Torsten Bengtson, Lennart Alsén, Nils Ingmar Thorell, Karl-Anders Petersson och Carin Thomasson. I handläggningen har även deltagit



länsrådet Svante Ingemarsson, t f förste länsassessorn Bengt Eriksson, länsantikvarien Leifh Stenholm, tf överlantmätaren Björn Nauclér, länsarkitekten Georg Vass, naturvårdsdirektören Ulf Lettevall och avdelningsdirektören Lars Bergenudd, den sistnämnde föredragande.


Camilla Odhnoff


Lars Bergenudd

Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Hur man överklagar (B:1)
3. Skötselplan jämte bilagor

Kopians likhet med originalet
bestyrkes.

På tjänstens vägnar:





SÄNDLISTA

Kopia av beslut och kopior till:

Statens naturvårdsverk 2 ex

Statens planverk

Riksantikvarieämbetet

Fiskeristyrelsen

Sjöfartsverket

Domänverket, fastighetssektionen, 791 81 Falun

Domänverket, södra regionen, Växjö

Domänverket, Kristianstads revir, Kristianstad

Skogsvårdsstyrelsen 2 ex

Fastighetsbildningsmyndigheten i Ronneby distrikt

Lantbruksnämnden

Fiskenämnden

C BK/Fo 15 (3 ex)

Landsantikvarien

Karlskrona kommun (kommunkansliet, fastighetskontoret, fritidsnämnden, byggnadsnämnden och turistkansliet)

Sydkraft, Karlshamn rek + mb

Televerket, Kalmar rek + mb

Kustbevakningen. Bryggareberget, Karlskrona

Blekinge läns havsfiskeförening, c/o Verne Olofsson,
Nyhavavägen 22, 294 00 Sölvesborg

Karlskrona polisdistrikt, Karlskrona

Svenska naturskyddsföreningen, Kungsholms strand 125,
112 34 Stockholm

Länsförbundet av Svenska Naturskyddsföreningen, c/o
Signe Johansson Västervångvägen 18, 292 00 Karlshamn



Blekinge läns jaktvårdsförening

Blekinge kust- och skärgårdsförening c/o Leif Emilsson,
Tångviksvägen 9, 370 23 Hasslö

Östra skärgårdens intresseförening c/o Lennart
Palmqvist

Blekinge län sjöjaktvårdsförening c/o Kjell
Holgersson, Sandhamn, Torhamn

Svenska Sydkustfiskarens centralföbund, Fiskhamnen,
Saltö, Karlskrona

Naturvårdsföreningen i Karlskrona c/o Gunnar Strömberg

Blekinge ornitologiska förening c/o Göran Andersson
Hemsjö 293 00 Olofström

Naturhistoriska riksmuseet, Stockholm

Karlskrona ornitologiska klubb, Fack 1013,
371 24 Karlskrona

Svenska Kryssarklubben, Blekingekretsen, Box 21, 370 24
Nättraby

Blekinge båtförbund, Sunnavägen 5, 371 39 Karlskrona

Björn Berglund, Kvartärgeologiska institutionen, Lunds
universitet

Gunnar Månsson

Kulturvårdsenheten

Lantmäterienheten

Planenheten

Naturvårdsenheten 20 ex

Registret

Akten

Kungöres i länets författningssamling

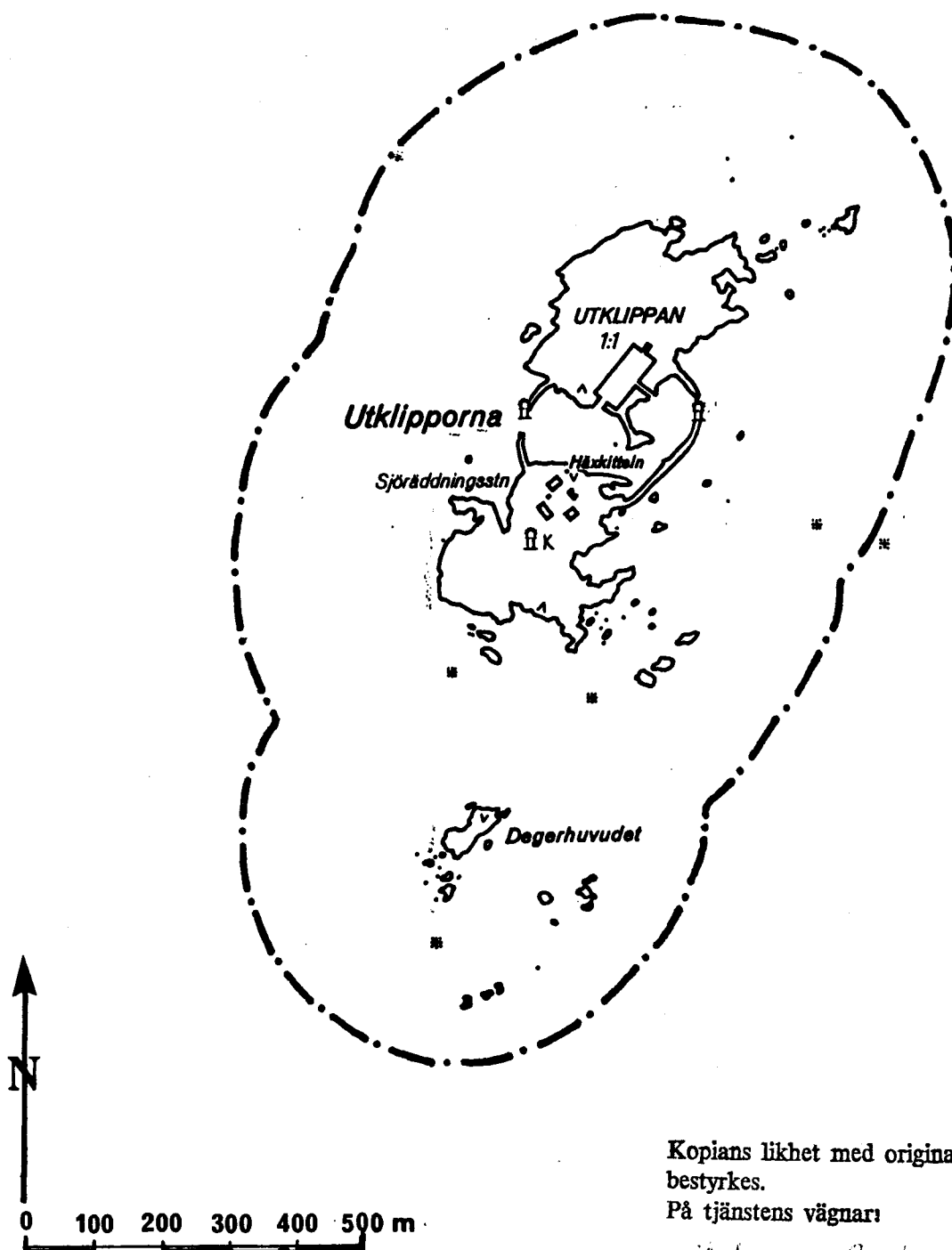
/MJ AF

Fotokopia

Bilaga 1 till
länsstyrelsens beslut 1988-03-07

Bildande av Utklippans naturreservat
Torhamns socken, Karlskrona kommun

dnr. 11.1211-549-87
obj. nr. 10 02 058



Kopians likhet med originalet
bestyrkes.

På tjänstens vägnar

Helmer Johansson